

محمد امین علیپوری لنگری

دکترای مدیریت مالی
پژوهشگر مرکز برنامه، بودجه و مالی دانشکده مدیریت
دانشگاه جامع امام حسین (علیه السلام)

جنگ اقتصادی، یکی از حوزه‌های تقابل ایران و آمریکا در چارچوب جنگ تمدنی

و دولت ایران را وارد عرصه جنگ تمدنی میان حق و باطل نمود.

لازمه حفظ و بقای انقلاب اسلامی، پیروزی دولت و ملت ایران در عرصه جنگ‌های تمدنی است که میدان دار طرف مقابل در این جنگ‌ها، ایالات متحده آمریکا است؛ بنابراین، جنگ ایران و آمریکا، از نوع جنگ تمدنی است و سیاست‌گذاران کشور باید بر اساس این دیدگاه، به تعیین راهبردهای اساسی مواجهه با ایالات متحده آمریکا بپردازند. همان‌گونه که عرض شد، برای پیروزی در هر جنگی، باید دانش نبرد را کسب کرد و با ایجاد آمادگی، در عملیات هجومی و دفاعی وارد شد. بر این اساس، متولیان حفظ انقلاب اسلامی باید دانش جنگ‌های تمدنی را کسب نمایند و با اطلاع از نقشه‌ها و راهبردهای دشمن، خود و کشور را برای این جنگ‌ها آماده نمایند و با انجام عملیات هجومی و دفاعی مناسب، پیروزی در جنگ را به دست آورند.

با مرور تاریخ گذشته بشر، درمی‌یابیم که هرگاه جنگی واقع شده است، گروهی که جنگ را می‌شناخته و آمادگی مواجهه با دشمن را داشته‌اند، به پیروزی رسیده‌اند اما گروهی که دانش جنگ را نداشته یا آمادگی و هوشیاری لازم برای مواجهه با دشمن را کسب نکرده‌اند، شکست خورده‌اند. پس نتیجه می‌گیریم که تنها در صورتی می‌توانیم فاتح جنگ‌ها باشیم که دانش جنگ را کسب کرده باشیم و بر اساس این دانش، آمادگی و هوشیاری لازم برای هجوم به دشمن و دفع حمله آن را در خود، به وجود آورده باشیم. انقلاب اسلامی ایران، یک انقلاب تحول‌خواه در عرصه تمدن بشر است که بر اصلاح سبک زندگی و نظام‌های اجتماعی براساس دستورات و تعالیم الهی پیامبران و اولیای خدا، بنا شده است. از آنجا که برنامه اصلی نظام سلطه با محوریت آمریکا برای بهره‌کشی و استثمار بشریت، طراحی و اشاعه تمدن‌های ضد الهی و ضد ولایی در جامعه بشریت و مبارزه با تمدن الهی انبیاء و اولیای خدا است، پیروزی انقلاب اسلامی، ملت

تصویری روشن از آن تمدن در اذهان بشریت است. به همین ترتیب، رویگردانی انسان‌ها و جوامع انسانی از یک الگوی سبک زندگی و نظامات اجتماعی، مستلزم ایجاد حس منفی و تصویری نامطلوب از آن سبک زندگی و نظامات اجتماعی در اذهان بشریت است. از این رو، قطب‌های تمدن ساز در جنگ تمدنی، سعی دارند تصویری مطلوب و جذاب از تمدن خودی در اذهان بشریت بسازند و تصویری نامطلوب و بد از تمدن معارض و دشمن در اذهان بشریت، به وجود آورند.

یکی از جنگ‌های تمدنی که از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی و علیه جریان انقلاب، طراحی و

ترویج و تحکیم سبک زندگی و نظامات اجتماعی معارض، سعی می‌کنند که قطب تمدن ساز طراح و مروج سبک زندگی و نظامات اجتماعی معارض را ضعیف و ناکارآمد نمایند و در نهایت، آن را نابود کنند تا طراح، مجری و مبلغی برای تمدن رقیب و معارض، وجود نداشته باشد. پس اولین گام در جنگ تمدنی، استخراج و طراحی سبک زندگی و نظامات اجتماعی مناسب با مبانی تمدنی است و در گام بعد، باید به ترویج و تحکیم این سبک زندگی و نظامات اجتماعی پرداخت.

ترویج و تحکیم یک الگوی سبک زندگی و نظامات اجتماعی، مستلزم ایجاد حس مثبت و

حال این سؤال پیش می‌آید که جنگ تمدنی چیست و چگونه می‌توان آمادگی لازم برای انجام این جنگ را به دست آورد؟

در جنگ تمدنی، هدف، طراحی، ترویج و تحکیم یک نوع سبک زندگی و نظامات اجتماعی در جامعه بشری و مبارزه با طراحی، ترویج و تحکیم سبک‌های زندگی و نظامات اجتماعی معارض در جامعه بشری است. هسته طراح و ترویج کننده سبک زندگی و نظامات اجتماعی، قطب تمدن ساز نامیده می‌شود. در جنگ تمدنی، قطب‌های تمدن ساز علاوه بر تلاش برای طراحی و ترویج سبک زندگی و نظامات اجتماعی خودی و تلاش برای عدم طراحی، عدم

تحمیل شد، جنگ اقتصادی بوده است. هرچند در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی، این جنگ در مقایسه با هجمه‌های نظامی، امنیتی و سیاسی، کم‌اهمیت‌تر جلوه می‌کرد اما به مرور، بر اهمیت جنگ اقتصادی افزوده شد تا جایی که امروز، جنگ اقتصادی در رأس جنگ‌هایی بوده که علیه انقلاب اسلامی در جریان است. برای پیروزی در عرصه جنگ اقتصادی میان ایران و آمریکا، ابتدا باید به تعریف و شناخت مفاهیم کلی جنگ اقتصادی در چارچوب جنگ‌های تمدنی بپردازیم. جنگ اقتصادی با ایالات متحده در عرصه جنگ تمدنی، در سه عرصه مطرح می‌شود:

(الف) - تلاش برای انطباق زندگی فردی و اجتماعی - اقتصادی با اصول مبانی تمدنی؛ یکی از ابعاد زندگی بشر که نوع سبک زندگی فردی و نظامات اجتماعی در آن حوزه، سعادت یا شقاوت بشریت را تعیین می‌کند، زندگی اقتصادی است. قطب تمدن ساز الهی باید سعی کند تا با استخراج الگوی صحیح سبک زندگی اقتصادی و نظامات اقتصادی از دستورات و تعالیم الهی، سبک زندگی و نظامات اجتماعی موجود در جامعه تحت حاکمیتش را متحول نماید و آن را الگویی برای دیگران قرار دهد. اگر سبک زندگی و نظامات اجتماعی - اقتصادی جامعه‌ای - که تحت حاکمیت الهی و اسلامی است - مبتنی بر

تعالیم و احکام الهی شکل نگرفته باشد، تعارض و تضاد بخش اقتصادی با مسیر اصلی تمدنی پیش می‌آید که موجب انهدام درونی و شکاف تمدنی در جامعه می‌شود؛ بنابراین، طراحان جنگ اقتصادی آمریکایی در تلاش‌اند تا سبک زندگی اقتصادی افراد و ساختارهای اقتصادی جامعه - که تحت حاکمیت جریان الهی و انقلابی است - مبتنی بر احکام و تعالیم الهی شکل نگیرند تا تعارض نظام اقتصادی با احکام و تعالیم الهی، موجب اضمحلال درونی انقلاب اسلامی شود.

(ب) - موفقیت در تأمین امکانات با تمرکز بر ایجاد جذابیت در پذیرش و ترویج تمدن؛ هدف ظاهری زندگی اقتصادی در بعد فردی و

پیروزی در سایر عرصه‌های جنگ تمدنی - که میان قطب‌های تمدن‌ساز اتفاق می‌افتد - نیازمند تأمین امکاناتی هستند که باید آن‌ها را تهیه نمایند. قطب‌های تمدن‌ساز معارض، سعی می‌کنند در عین تلاش برای تأمین امکانات مورد نیاز خود، جلوی تأمین امکانات مورد نیاز قطب تمدن‌ساز معارض و رقیب را بگیرند تا نتواند در عرصه‌های جنگ تمدنی (همانند جنگ نظامی، سیاسی و فرهنگی) علیه آنان موفق شود. طراحان آمریکایی جنگ اقتصادی علیه جمهوری اسلامی ایران، سعی می‌کنند با روش‌های مختلف، جلوی تأمین امکانات مورد نیاز پیروزی در سایر عرصه‌های جنگ تمدنی را بگیرند و نگذارند منابع اقتصادی موجود در کشور، صرف انجام موفق جنگ‌های تمدنی شود.

دشمن در مبارزه با تمدن اسلامی، پیشرفته نشان دادن جوامع ضد اسلامی و عقب ماندگی جوامع اسلامی بود. از این رو، ارتقای جذابیت تمدن اسلامی، نیازمند موفقیت حاکمیت جمهوری اسلامی در تأمین مطلوب امکانات مورد نیاز مردم، نهادها و حاکمیت کشور ایران و سایر کشورهای همسو با انقلاب اسلامی است تا جذابیت و گرایش به تمدن اسلامی در سطح جهانی افزایش یابد، اما دشمن با آن مقابله می‌کند. طراحان آمریکایی جنگ اقتصادی، سعی می‌کنند با ایجاد اختلال اقتصادی، حاکمیت جمهوری اسلامی را در تأمین امکانات مورد نیاز مردم تحت حاکمیتش، ناکارآمد جلوه دهند تا جذابیت و مطلوبیت گرایش به تمدن اسلامی از بین برود. (ج) - موفقیت در تأمین امکانات مورد نیاز سایر حوزه‌های جنگ تمدنی؛ قطب‌های تمدن‌ساز برای طراحی، ترویج و تحکیم سبک زندگی و نظامات اجتماعی موافق با خود و مبارزه با طراحی، ترویج و تحکیم سبک زندگی و نظامات اجتماعی معارض و

نظام اقتصادی در بعد اجتماعی، تأمین امکانات مورد نیاز افراد، نهادها و حاکمیت است. از این رو در نظر افراد و جوامع بشری، آن سبک زندگی اقتصادی و نظام اجتماعی - اقتصادی که بتواند بهتر از دیگران، نیازهای افراد، نهادها و حاکمیت را برآورده نماید، برتر و مطلوب‌تر است و به این ترتیب، جذابیت بیشتری نسبت به پذیرش تمدن موافق با آن، به وجود می‌آید. از این رو، قطب‌های تمدن‌ساز سعی دارند، کاری کنند که جامعه، نمونه‌ای را که سبک زندگی و نظامات اجتماعی آنان را پذیرفته است، پیشرفته و توانا بر رفع نیازهای اقتصادی جلوه دهند تا جذابیت و گرایش بیشتری نسبت به تمدن موافق آن‌ها، به وجود آید. به همین ترتیب، قطب‌های تمدن‌ساز، سعی دارند کاری کنند، جامعه نمونه‌ای را که سبک زندگی و نظامات اجتماعی تمدن معارض و دشمن را پذیرفته است، عقب‌مانده و ناتوان در رفع نیازهای اقتصادی جلوه دهند تا جذابیت و گرایشی نسبت به آن تمدن، به وجود نیاید. در دوران پهلوی، بهانه و ابزار اصلی